

SLAVUS SUM ET NIHIL SLAVICA A ME ALIENAM ESSE PUTO.

ВЛАДИСЛАВ НЕРІНГ – УЧЕНИЙ, РЕДАКТОР, УЧИТЕЛЬ

(Вроцлав, 20–21 жовтня 2010 р.)

20–21 жовтня 2010 р. Інститут польської філології Вроцлавського університету, Товариство шанувальників польської мови та Вроцлавське наукове товариство організували у Вроцлаві наукову конференцію “*Slavus sum et nihil slavica a me alienam esse puto*. Владислав Нерінг – учений, редактор, учитель” з нагоди 180-річчя від дня народження Владислава Нерінга.

Вроцлавська конференція мала на меті вшанування Владислава Нерінга – знаного вченого, професора слов'янських мов і літератур, редактора, організатора науки і громадського діяча. Прагнучи показати неоднорідність і різноманітність діяльності Нерінга, для виголошення доповідей організатори запросили видатних дослідників, що представляли різні наукові центри Польщі. Дводенні засідання, під час яких виголошено вісімнадцять доповідей, розпочались виступом професора, доктора габілітованого Яна Мйодка, в якому представлено Нерінга як особистість та його наукову стежу. Професор Мйодек розповів про яскраве і цікаве життя Владислава Нерінга. Народився майбутній учений 23 жовтня 1830 р. в Клецко біля Гнезно. У 1850 р., завдяки стипендії познанського Товариства наукової допомоги ім. К.Марцінковського, розпочав навчання у тодішньому німецькому університеті у Вроцлаві. Після захисту вченого ступеня доктора в 1856 р. працював у гімназіях спочатку в Тшемешні, пізніше – у Познані. 1867 р. повернувся в університет, де очолив кафедру слов'янських мов і літератур, якою керував упродовж 39 років. Викладав, серед іншого, порівняльну граматику слов'янських мов, цікавився зародженням слов'янства, міфологією і народною поезією слов'ян, досліджував старопольську літературу, захоплювався творами Яна Кохановського. Тричі був деканом, а також єдиним в історії німецького університету ректором-поляком. Його стараннями було створено славістичну семінарію, що згодом стала популярною серед польських студентів. Обирався членом Академії Мистецтв у Кракові, Академії Наук у Петербурзі і в Празі, а також почесним членом Товариства шанувальників наук у Познані. Помер Владислав Нерінг 20 січня 1909 р. у Вроцлаві.

З функціонуванням тогочасного німецького університету присутніх ознайомила доктор габілітований Аліція Новаковська у виступі “Вроцлавське наукове середовище за часів Владислава Нерінга”. Ключовий сюжет презентації – розповідь про польські студентські організації та про долю поляків, що тоді навчалися і працювали в університеті. Доктор Тереза Суля, директор архіву Вроцлавського університету, в доповіді “Владислав Нерінг – між організаційним обов'язком та дидактичним захопленням” охарактеризувала документи (у тому числі з університетського архіву деканські звіти, протоколи засідань Сенату), які засвідчили організаційну діяльність Нерінга як декана і ректора. Професор Карін Мусьолем-Хоїнський у доповіді “Сілезія в колі організаційних і наукових зацікавлень В. Нерінга” наголосила на значному внеску вченого в пропагування досягнень слов'ян у царині етнографії. У виступі професора Богдана Вальчака “Владислав Нерінг як філолог і історик польської мови” йшлося про

досягнення В.Нерінга на ниві старопольської філології та історії польської мови. Професор відзначив також актуальність окресленої Нерінгом цілісної картини історії та вказав на вплив чеської мови на польську. Професор *Марія Пейсерт* у доповіді “Владислав Нерінг як редактор старопольських текстів” проаналізувала здобутки Нерінга-редактора, наголосивши на тому, що саме він виробив засади опису і видання старопольських текстів, супроводжуючи їх необхідними поясненнями і коментарями. Виступ доктора *Беати Качмарчик* “Богородиця” і “Скарга умираючого” в дослідженнях вроцлавських учених Владислава Нерінга і Єжи Ворончака” містив рефлексії щодо внеску двох згаданих польських мовознавців у вивчення мови названих середньовічних пам’яток. Доктор *Олександра Оценда* презентувала доповідь “Три розвідки Владислава Нерінга про Яна Кохановського”, присвячену науковим працям Нерінга про найвидатнішого польського поета часів ренесансу. В свою чергу, у виступі доктора *Єви Гряди* “Владислав Нерінг – дослідник романтичної літератури” розкривалась проблематика досліджень Нерінга про період польського романтизму. Доповідач акцентувала також увагу на його внеску в популяризацію польської романтичної літератури в німецькому університеті та в Європі. Засідання першого дня завершила доповідь професора *Яка Жешиотніка* “Владислав Нерінг та вроцлавська германістика”, що підкреслила внесок Нерінга в укріплення позицій кафедри слов’янських мов і літератур у німецькому університеті та засвідчила сильну позицію німецької філології на той час.

На другий день конференції з доповідями виступили професор *Ян Соколовський* “Європейський славістичний світ у другій половині XIX ст.”, професор *Міхал Сарновський* “Владислав Нерінг про Росію. Росія про Владислава Нерінга”, професор *Мечислав Бальовський* “Нерінг про Чехію” – вони стисло охарактеризували співпрацю Нерінга з дослідниками з інших слов’янських країн.

Професор *Тадеуш Жабський* в доповіді “Владислав Нерінг – член і куратор Літературно-слов’янського товариства у Вроцлаві” зосередився на популяризаторській діяльності Нерінга. Виступ професора *Анни Домбровської* “Навчання польській мові у Вроцлавському університеті за часів В.Нерінга” порушував проблеми викладання польської мови з середини XVI ст. аж до сучасних Нерінгові часів. Зокрема, йшлося про складнощі, з якими стикалися охочі вивчати польську мову в німецькому мовному оточенні. Доктор *Романна Лободзінська* у доповіді “Діалектологічні та ономастичні зацікавлення Владислава Нерінга” презентувала здобутки вченого у сфері сілезької ономастики і польської діалектології.

Три останні доповіді – “Наукові зв’язки і персональні контакти Владислава Нерінга з польськими та слов’янськими науковцями на матеріалі його приватних листів” професора *Станіслави Сохацької*, “Нерінг – горизонти пам’яті” професора *Александра Возьного*, а також “Розпорошена книгозбірня Владислава Нерінга” магістра *Малгожати Вінницької* – стосувалися спадщини великого вченого і славетного славіста. Добре задокументована кореспонденція, фотографії, а також книгозбірня, обговорені в цих доповідях, засвідчили внесок ученого в дослідження польської та інших слов’янських мов.

*Хелена СОЙКА-МАШТАЛЕЖ,
Вроцлавський університет*